

O B R A Z L O Ž E N J E

PRAVNI OSNOV

Pravni osnov za donošenje Izmjena i dopuna Budžeta općine Ilijaš za 2014. godinu, prije svega, nalazi se u odredbama Zakona o Budžetima FBiH ("Službene novine Federacije BiH" broj 102/13) u članu 7. a u vezi sa članom 38. kojim je propisano da Budžet donosi predstavničko tijelo po propisanoj proceduri, odnosno članom 37. istog Zakona kojim je propisano da ukoliko se prilikom izvršavanja budžeta isti ne može uravnotežiti nadležni organ-Općinski načelnik je dužan predstavničkom tijelu predložiti donošenje Izmjena i dopuna Budžeta. Također, pravni osnov za donošenje se nalazi se u članu 13. stav 1. Zakona o principima lokalne samouprave (Službene novine Federacije BiH" br. 49/06 i 51/09) kojim su po principu enumeracije nabrojane nadležnosti Općinskog vijeća, te odredbama člana 55. i 104. Statuta Općine Ilijaš ('Službene novine Kantona Sarajevo' br.20/09) kojim su propisane nadležnosti Općinskog vijeća za donošenja akata i drugih propisa, odnosno u konkretnom slučaju Budžeta općine, kao i odredbama članova 99. i 102. Poslovnika Općinskog vijeća Ilijaš ("Službene novine Kantona Sarajevo" br. 2/10) kojima je propisano koje vrste akata donosi Općinsko vijeće.

Obzirom da su se stvorili zakonski uslovi za pokretanje procedure Izmjena i dopuna Budžeta općine Ilijaš za 2014. godinu, sačinjen je prijedlog navedenog dokumenta sa sljedećim obrazloženjem osnovnih kategorija i pozicija.

UVOD

Općinsko vijeće Ilijaš na svojoj 14. sjednici održanoj dana 31.12.2013. godine je donijelo Budžet općine Ilijaš za 2014. Godinu („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 2/14) sa planiranim prihodima i primicima u iznosu od 9.645.300 KM, odnosno rashodima i izdacima u iznosu od 9.645.300 KM.

Od momenta donošenja Budžeta općine Ilijaš za 2014. godinu desile su se sljedeće promjene koje su uticale kako na strukturu tako i na visinu prihoda odnosno rashoda u Budžetu :

- u skladu sa reformskim procesima u oblasti javnih finansija, Parlament Federacije BiH je usvojio, odnosno stupio je na snagu novi Zakon o budžetima u FBiH. Pomenuti zakon donosi niz novih obavezujućih odredaba, od koji je najbitnija, da se Budžet mora planirati isključivo na bazi realnih prihoda, te da se rashodi budžeta planiraju po namjeni odnosno, shodno pripadnosti prihoda. Zakon predviđa još niz novih okolnosti pod kojim se vrši planiranje općinskih budžeta, a to je prije svega, potreba za finansijskom disciplinom na svim nivoima vlasti uz potpisivanje izjave o fiskalnoj odgovornosti, kontrola utroška sredstava, obaveza donošenja Programa javnih investicija, planiranje budžeta prema visini prihoda, inspekcijski nadzor pri Ministarstvu finansija itd.
- U cilju jačanja fiskalne discipline a na osnovu odredaba Zakona o Budžetima u FBiH (član 44. Stav 6.) Ministarstvo finansija Federacije BiH je donijelo Pravilnik o obliku, sadržaju, načinu popunjavanja i predaji izjave o fikalnoj odgovornosti.
- Parlament Federacije usvojio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH („Službene novine FBiH" br. 35/14), kojim je na drugačiji način regulisana pripadnost javnih prihoda, prije svega prihoda po osnovu indirektnih poreza za jedinice lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo, odnosno od 21.05.2014. godine se počelo sa direktnim „pražnjenjem“

indirektnih poreza u korist računa općine Ilijaš, tj. prestala je raspodjela indirektnih poreza po „historijskom modelu“.

- procijenjeni deficit od 130 miliona KM u Budžetu Kantona Sarajevo za 2014.g., te procijenjeni pad prihoda u Budžetu Kantona Sarajevo za 2014. godinu u iznosu od 284 miliona KM, je direktno uticao na pad prihoda po osnovu kapitalnih transfera od strane Kantona Sarajevo, u odnosu na planirane prihode u Budžetu općine Ilijaš za 2014. godinu.
- prestrukturiranju rashoda u okviru posebnog dijela Budžeta općine Ilijaš, a u skladu sa Odluku o davanju saglasnosti na program mjera i ušteda sa socijalnim programom za 2014. godinu („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 9/14) koju je donijelo Općinsko vijeće na svojoj 16. sjednici održanoj 27.02.2014.g. ;
- elementarna nepogoda koja je zadesila prostorne Bosne i Hercegovine,
- zastoj u realizaciji projekta naplate naknade za korištenje gradskog građevinskog zemljišta, a u skladu sa odredbama Odluke o građevinskom zemljištem („Službene novine Kantona Sarajevo“ br. 3/14).
- ostvarenje prihoda po osnovu preostalog dijela od prodaje pokretne i nepokretne imovine privrednih društava „Inntal-Bosna“ dd Ilijaš u likvidaciji i DPSK „BOSNA“ Ilijaš u stečaju, obzirom da je u postupku stečaja DPSK „BOSNA“ Ilijaš pred nadležnim sudom za pravnog sljednika određena općina Ilijaš.
- evidentan rast prihoda po osnovu poreza na promet nepokretnosti, a kao rezultat stanja na „tržištu“, odnosno povećanja ponude i potražnje nekretnina.

Na osnovu izloženog evidentno je da prevashodni razlozi za donošenje Izmjena i dopuna Budžeta općine Ilijaš za 2014. godinu leže u potrebi za uravnoteženjem rashoda i izdataka sa dostupnim prihodima i primicima.

Obzirom da su Planom Budžeta Općine Ilijaš za 2014. godinu bile obrazložene sve pojedinačne budžetske pozicije, ovim putem ćemo se osvrnuti samo na predložene izmijenjene pozicija prihoda i primitaka te rashoda i izdataka u odnosu na Plan Budžeta.

PRIHODI I PRIMICI

Izmjenama i dopunama Budžeta općine Ilijaš za 2014. godinu utvrđeni su ukupni prihodi i primici u iznosu od 9.481.500 KM, što u odnosu na osnovni plan predstavlja smanjenje za 163.800 KM odnosno za 2 % manje u odnosu na Plan Budžeta za 2014. godinu.

U daljem tekstu dajemo obrazloženje najznačajnijih stavki prihoda koji su tretirani Izmjenama i dopunama budžeta :

1. Porez na promet nepokretnosti u prijedlogu Izmjena i dopuna budžeta je povećan za 440.000 KM, odnosno za 62 % više u odnosu na osnovni plan. Ovako utvrđen prijedlog je realan i ostvariv obzirom da je navedena budžetska pozicija za period I-IX 2014. godine, ostvarena u procentu od 87 %, te je realno za očekivati da će se do kraja godine navedena pozicija ostvari na planiranom nivou od 1.150.000 KM.
2. Uvedena nova pozicija „Prihodi od indirektnog oporezivanja koji pripadaju JLS“ u iznosu od 1.709.600 KM, a nakon stupanja na snagu Izmjena i dopuna Zakona o pripadnosti javnih prihoda.

3. Ukinuta pozicija „Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa“ obzirom da nijedno privredno društvo nema sklopljen koncesioni ugovor u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima ;
4. Uvedena nova pozicija „Ostali prihodi od privatizacije“ u iznosu od 728.500 KM, a po osnovu prihoda od prodaje imovine u procesu stečaja ;
5. Prihod od renti je smanjen za 152.000 KM odnosno za 16 %, a kao rezultat pada planiranih prihoda po osnovu subvencioniranja rente za boračku populaciju, obzirom da Vlada Kantona Sarajevo nije izvršila preuzetu obavezu po ovom osnovu.
6. Smanjenja na poziciji „Naknada za korištenje državnih šuma“ za 45.000 KM ili za 25 %, a u skladu sa potpisanim Sporazumom o izmirenju naknade po osnovu korištenja državnih šuma između općine Ilijaš i JP „Sarajevošume“ d.o.o. Sarajevo.
7. Povećanje na poziciji „Prihodi od pružanja usluga katastra“ u iznosu od 65.000 KM ili 144 % a kao rezultat osavremenjavanja i poboljšanja usluge katastarskog operata.
8. Povećanje prihoda po osnovu transfera od međunarodnih organizacija za 50.000 KM, a u skladu sa potpisanim ugovorom između općine Ilijaš i Švedske Vlade u okviru projekta zbrinjavanja krutog otpada.
9. Smanjenje na poziciji Primljeni grantovi od kantona – tekući transfer za 63 %, a po osnovu donesenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH, čije su odredbe stupile na snagu 20.05.2014. godine.
10. Najznačajnije promjene na Budžetu općine Ilijaš za 2014. godinu su u okviru stavke Tekući grantovi od Kantona Sarajevo za posebne namjene koji su Izmjenama i dopunama Budžeta Kantona Sarajevo smanjeni za općinu Ilijaš u ukupnom iznosu od 992.000 KM ili za 35 %.
11. Sredstva od kapitalnih primitaka su Izmjenama i dopunama budžeta predložena umanjena za 100.000 KM tj. za 12 %, jer se procjenjujemo da do kraja fiskalne godine se neće provesti aktivnosti prodaje zgrada u vlasništvu općine.

RASHODI I IZDACI

Shodno smanjenju prihoda prijedlogom Izmjena i dopuna budžeta smanjeni su i izdaci kako bi budžet bio uravnotežen. Izmjenama i dopunama budžeta izdaci su predloženi u iznosu od 9.481.500 KM što je manje u odnosu na osnovni plan za 2 %.

Bruto plate i naknade

Bruto plate i doprinosi za uposlene i izabrane zvaničnike su smanjene za 3 % a u skladu sa donesenim Programom mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g.

Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal, sitni inventar i usluge smanjeni su za 4 % u odnosu na osnovni plan. Značajnije korekcije i smanjenja vidljiva su na sljedećim budžetskim pozicijama :

- Putni troškovi u zemlji i inostranstvu su smanjeni za 3.500,00 KM

- Izdaci za komunalne usluge povećani su za 10 %, a prije svega kao rezultati povećanih troškova u otpremi pošte, te uvećanju troškova za vodu i kanalizaciju i usluga sanitacije, kao i usluga korištenja parkinga.
- Nabavka materijala smanjena za 15 %, a prije svega kao rezultat ušteda pri nabavci kancelarijskog materijala, sitnog inventara i ostalog materijala.
- Izdaci za ugovorene usluge te Izdaci za poreze i doprinose smanjeni su za 6 %, a prije svega kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g.

Tekući transferi

Tekući transferi Izmjenama i dopunama budžeta su planirani u iznosu od 2.276.700 KM, odnosno 3 % više u odnosu na osnovni plan. U strukturi tekućih transfera vidljive su sljedeće promjene :

- U strukturi budžetske pozicije „Tekući transferi drugim nivoima“, desile su se sljedeće izmjene :
 - smanjenje na poziciji „tekući transfer za izbore“ za 3.000 KM ;
 - smanjenje na poziciji transfer za JU KSC i Radio Ilijaš za 6.000 KM, a kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g.
 - uvedena nova budžetska pozicija „ostali namjenski transferi drugim nivoima vlasti“ u iznosu od 22.100 KM, za realizaciju programa „jačanja sigurnosti u lokalnoj zajednici“ kroz nabavku opreme za specijalnu jedinicu PS Ilijaš.
- U strukturi budžetske pozicije „Tekući transferi pojedincima“, desile su se sljedeće izmjene :
 - povećanje na poziciji „novčana pomoć nezaposlenim“ za 30.000 KM a kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g. ;
 - povećanje na poziciji „novčana pomoć nezaposlenim-troškovi liječenja“ za 10.000 KM a kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g. ;
 - povećanje na poziciji „izdaci za vojne invalide, borce i porodice poginulih“ a kao rezultat isplata zaostalih naknada po ovom osnovu iz 2013.godine ;
 - povećanje na poziciji „izdaci za raseljena lica-alternativni smještaj“ za 3.500 KM a kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g. ;
 - povećanje na poziciji „isplata stipendija“ za 10.000 KM a kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g. ;
 - uvedena nova budžetska pozicija „ostali tekući transferi pojedincima-dječiji dodatak“ u iznosu od 44.000 za dio isplata po osnovu dječijeg dodatka u zadnjem kvartalu 2014.godine, a u skladu sa donesenim Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o dopunskim pravima boraca BiH koji je u mjesecu julu 2014.g. usvojila Skupština Kantona Sarajevo. Ovim izmjenama u zakon se dodaje nova vrsta prava na mjesečna novčana primanja koja imaju djeca ratnih vojnih invalida sa utvrđenim invaliditetom od 20 do 80 posto bez obzira na imovinski cenzus.

- Transfer za posebne namjene-elementarne nepogode povećan za 50.000,00 KM, a kao posljedica angažmana dodatnih sredstava na otklanjanje posljedica elementarne nepogode u mjesecu maju 2014.godine.
- Smanjenje na poziciji „pogrebni troškovi“ za 3 %, obzirom da nije realno zaočekivati da će se pozicija izvršiti na planiranom nivou.
- U strukturi budžetske pozicije „Tekući transferi neprofitnim organizacijama“, desile su se sljedeće izmjene :
 - smanjenje na poziciji „ratna udruženja“ za 10.000 KM, a navedeno smanjenje se odnosi na smanjenje troškova za „izradu monografije šehida i poginulih boraca“, obzirom da analizom sklopljenih ugovora u konkretnom slučaju navedena pozicija će se izvršiti u predloženom iznosu ;
 - povećanje na poziciji „OO Crveni križ“ za 2.000 KM, a po osnovu dodatnih troškova za rad „narodne“ kuhinje u zadnjem kvartalu 2014.godine;
- U strukturi budžetske pozicije „Subvencije javnim preduzećima“, desile su se sljedeće izmjene :
 - smanjenje na poziciji „JKP Vodostan Ilijaš“ za 16.800 KM, a kao posljedica donesenog programa mjera uštede sa socijalnim programom za 2014.g. ;
- U strukturi budžetske pozicije „Subvencije privatnim preduzećima i pojedincima“, desile su se sljedeće izmjene :
 - Ukinuta pozicija „subvencije-poslovne ideje i start up biznis“ ;
 - Ukinuta pozicija „subvencije-sufinansiranje razvojnih projekata“
 - Smanjena budžetska pozicija „podsticaj u poljoprivrednoj proizvodnji“ za 50.000 KM, obzirom da na osnovu izdatih rješenja od strane komisije za podsticaj je neminovno smanjenje na navedenoj poziciji
- U strukturi budžetske pozicije „Drugi tekući rashodi“, desile su se sljedeće izmjene :
 - Povećanje na poziciji „izvršenja sudskih presuda i rješenja o izvršenju“ za 55.000, a u skladu sa donesenim presudama nadležnih sudova u kojima se općina Ilijaš obavezuje za isplatu određenih naknada ;

Kapitalni transferi i izdaci

Kapitalni transferi i izdaci su Izmjenama i dopunama Budžeta planirani u iznosu od 3.889.900 KM, što predstavlja povećanje u odnosu na osnovni plan za 1,2 %, a detaljan pregled izmjena, odnosno povećanja i smanjenja u okviru kapitalnih transfera i izdataka vidljiv je u okviru Plana razvojnih programa za 2014.g., te ih nećemo posebno obrazlagati.

--- O ---

Na kraju želimo istaći da je prijedlog Izmjena i dopuna budžeta općine Ilijaš za 2014. godinu predložen u veoma realnoj varijanti, te da zahtjeva maksimum

angažovanja svih na prikupljanju prihoda te obavezu svih korisnika budžeta na štednju i poštovanje finansijske discipline.

Realizacijom ovih Izmjena i dopuna Budžeta u potpunosti bi se i dalje zadržala finansijska stabilnost, kao i završili započeti projekti te realizovao jedan broj novih projekata, te u tom smislu predlažemo Općinskom vijeću da isti usvoji.

PREDLAGAČ :

Općinski načelni

Fazlić Akif, dipl.ecc.